

Motion till riksdagen 2009/10:N487

av Peter Hultqvist m.fl. (s)

Vattenfalls roll i energipolitiken

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om Vattenfalls roll i energipolitiken.

Motivering

Vattenfall är idag den femte största elproducenten i Europa. Företaget är den största värmeproducenten. I vårt land så står Vattenfall för cirka hälften av elproduktionen. Genom helstatliga Vattenfall så har vårt land en mycket stark ställning på den nordiska och europeiska marknaden.

Förutom i Sverige så har Vattenfall bedrivit verksamhet i Danmark, Finland, Tyskland, Polen och Storbritannien. Från och med 2009 bedrivs också verksamhet i Nederländerna och Belgien som en konsekvens av uppköpet av det nederländska energiföretaget Nuon.

För verksamhetsåret 2008 så är detta några viktiga fakta:

- ? Nettoomsättning: 164,5 miljarder kronor.
- ? Rörelseresultat: 29,9 miljarder kronor.
- ? Elproduktion: 163,1 TWh.
- ? Värmeproduktion: 35,6 TWh.
- ? Antal anställda: Cirka 33 000.

Vattenfall som 2009 fyller 100 år är och har varit ett viktigt företag när det handlar om att bygga dagens samhälle. Därför finns det också anledning att påminna om den inriktning som anges i företagets ägardirektiv:

”Bolaget skall inom ramen för kravet på affärsmässighet vara det ledande företaget i omställningen till en ekologiskt och ekonomiskt uthållig svensk energiförsörjning och direkt eller genom dotter- och intressebolag bedriva energiverksamhet samt tillhandahålla och bedriva handel med produkter och tjänster som befrämjar, stödjer eller kompletterar energiverksamheten.”

Fel! Okänt namn på

Som en mycket stor el- och värmeproducent är det viktigt att Vattenfall utvecklar tekniska lösningar som bidrar till att minska koldioxidutsläppen. Noterbart i sammanhanget är att engagemanget i Tyskland och Nederländerna/Belgien bidrar till betydande koldioxidutsläpp. El producerad av fossila bränslen har också en högre prisnivå än exempelvis vattenbaserad elproduktion. De högre priserna på el producerad av fossila bränslen slår också igenom på priserna för svensk basindustri.

Från socialdemokratiskt håll har vi tidigare fört fram ett förslag om att dela upp elbörsen i två marknader. Det skulle göra att den dyrare fossilproducerade elen enbart konkurrerar på ”den egna marknaden” och ej som nu slår igenom på hela elpriset. Det vore rimligt att utreda effekterna av ett sådant förslag.

Sedan elmarknaden avreglerades 1996 har elpriserna ökat med cirka 80 procent. På senare tid kan dock genom lågkonjunktrens lägre efterfrågan också lägre elpriser noteras. Men det förändrar inte på något sätt vikten av att Vattenfall fungerar som en stabiliserande faktor på elmarknaden. Inte minst mot bakgrund av den elintensiva basindustrins stora elbehov är detta mycket viktigt.

Svensk bas- och exportindustri står för en mycket stor andel av de svenska exportinkomsterna. Handelsöverskottet på 107 miljarder kronor 2008 har mycket av sin grund i just produkter från den svenska basindustrin. Dessa företag har stor betydelse för arbetstillfällena i skogs- och glesbygdslänen. Vattenfalls roll som stor elleverantör till dessa företag är således av stor betydelse för Sverige.

Vattenfall får därför aldrig uppfattas som ett företag som agerar oligopolliknande utan att ta andra hänsyn än rent privata företag. Kraften i det statliga ägandet måste användas för att skärpa konkurrenssituationen på elmarknaden. Därmed kan man bidra till rimliga villkor för exportindustrin. Det förhållandet att Vattenfall redan tecknar långsiktiga leveransavtal med svenska basindustrier måste värnas och utvecklas. Som helägt statligt bolag har Vattenfall här ett särskilt ansvar för att skärpa konkurrensen och bidra till bättre elpriser. Dessutom är det av största vikt att Vattenfall bidrar till att skapa ny och förbättrad produktionskapacitet.

Den offensiva linje som Vattenfall till stora delar driver när det gäller utveckling, forskning, ny teknik och klimatomställning måste fortsätta och utvecklas. Noterbart är att företagets engagemang i exempelvis vindkraft ökat. Energieffektivisering är också något man driver. Inte minst mot bakgrund av engagemanget i Tyskland och Nederländerna/Belgien måste företagets miljöprofil och bidrag till att minska koldioxidutsläppen stärkas.

Stockholm den 28 september 2009

Peter Hultqvist (s)

Berit Andnor (s)

Karl Gustav Abramsson (s)

Lars Mejern Larsson (s)

Hans Stenberg (s)

Kristina Zakrisson (s)

Roland Bäckman (s)